GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 4 november 2024
Voorstelnummer : Z-23-126843/D/24/344309
Onderwerp : Wensen en bedenkingen over de deelname aan stichting De GKB

Stadskanaal, 18 oktober 2024

Beslispunten
Wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen over het voorgenomen besluit van het college om deel te nemen aan 'Stichting de GKB' met het doel dat de stichting een deel van de gemeentelijke taken voor schuldhulpverlening uitvoert.

Aan de raad

Inleiding
Sinds 2011 voert de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) te Assen de schuldhulpverlening voor onder andere de gemeente Stadskanaal uit. De GKB is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. De gemeente Stadskanaal neemt met ruim tien gemeenten diensten af via een raamovereenkomst en uitvoeringsovereenkomst.
Het Algemeen Bestuur van de GKB heeft besloten, dat de GKB dient te reorganiseren. De GKB ontwikkelt zich daarbij naar een andere organisatievorm, omdat een GR niet langer zou passen binnen de huidige situatie en de maatschappelijke ontwikkelingen, waarbinnen de GKB nu werkt. Bij de overgang worden alle lopende overeenkomsten per 1 januari 2025 beëindigd.
Voor de gemeente Stadskanaal brengt dit de noodzaak met zich mee de organisatie van de gemeentelijke schuldhulpverlening te heroverwegen.

Op basis van de heroverweging hebben wij op [1 oktober 2024] het volgende besloten:

1. In principe te besluiten de gemeentelijke schuldhulpverlening vanaf 1 januari 2025 gedeeltelijk zelf uit te voeren zoals beschreven in bijlage 2 bij dit voorstel.
2. Kennis te nemen van het Inrichtingsplan Schuldhulpverlening 2025 Stadskanaal inclusief de splitsing van de taken en de Algemeen Directeur te vragen het Inrichtingsplan ter advisering voor te leggen aan de Ondernemingsraad.
3. Het voornemen uit te spreken om vanaf 1 januari 2025 deel te nemen aan 'Stichting de GKB' voor de uitvoering van de resterende werkzaamheden van de gemeentelijke schuldhulpverlening.
4. De raad conform bijgaand raadsvoorstel de wensen en bedenkingen te laten uitspreken inzake de het voornemen om vanaf 1 januari 2025 deel te nemen aan 'Stichting de GKB'.
5. Na het ontvangst van het advies van de Ondernemingsraad en de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad een definitief besluit te nemen.

Met dit voorstel vragen wij uw raad wensen en bedenkingen uit te spreken over het voorgenomen besluit van ons college om deel te nemen aan 'Stichting de GKB' met het doel dat de stichting een deel van de gemeentelijke taken voor schuldhulpverlening uitvoert.

Beoogd effect
Het door uw raad uitspreken van wensen en bedenkingen inzake de deelname aan 'Stichting de GKB'.

Argumenten

Wensen en bedenkingen conform artikel 160 Gemeentewet
Wij vragen uw raad om wensen en bedenkingen conform artikel 160 van de Gemeentewet. Dit artikel geeft aan dat het college de gemeenteraad in de gelegenheid dient te stellen om wensen en bedenkingen uit te spreken, voordat deze definitief besluit om deel te nemen aan stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen. Daarvan is hier sprake.

Hierbij gaat het om de organisatie van de schuldhulpverlening op basis van de bestaande beleidskaders en de bestaande wet- en regelgeving. Het is bekend dat de bestaande beleidskaders voor schuldhulpverlening is verlopen. Deze actualiseren wij samen met de andere beleidsterreinen, zoals: armoede, inkomen en werk. Bij deze actualisatie nemen wij uw raad mee en heeft u dan ook de gelegenheid om uw kaders voor schuldhulpverlening in te brengen en uiteindelijk over te besluiten met de vaststelling van het beleid voor bestaanszekerheid.

Argumenten collegebesluit Uitvoering gemeentelijke schuldhulpverlening vanaf 2025
Voor de volledigheid nemen wij uw raad mee in de argumenten, die wij hebben gebruikt om te komen tot het besluit, wat in de inleiding is genoemd.

1. Schuldhulpverlening gedeeltelijk zelf uitvoeren:
    a. De vroegsignalering, die wettelijk sinds 2021 binnen onze organisatie is belegd, zorgt ervoor dat de gemeente inwoners eerder kan helpen bij beginnende schulden. Deze inzet heeft het effect dat schulden worden voorkomen. Het ligt voor de hand om een deel van de taken die hieraan raken ook zelf uit te voeren om de basis van de schuldhulpverlening te verstevigen. Deze taken zijn nu nog belegd bij de GKB.

2. Advies over het Inrichtingsplan aan de Ondernemingsraad vragen.
    a. Het zelf uitvoeren van een gedeelte van de taken valt onder de adviesbevoegdheid van de Ondernemingsraad. Het gaat om een 'belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden van de onderneming'. Conform artikel 25 van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) vraagt de bestuurder de Ondernemingsraad daarom een advies over het Inrichtingsplan voor de eigen uitvoering van een gedeelte van de schuldhulpverleningstaken en over de splitsing van de werkzaamheden van de schuldhulpverlening zoals vermeld in bijlage 2.

3. Het deel willen nemen aan 'Stichting de GKB' voor de uitvoering van de resterende werkzaamheden van de gemeentelijke schuldhulpverlening.
    a. Een aantal specifieke taken binnen de schuldhulpverlening, zoals het werken met bepaalde keurmerken, het 'zijn' van een bank en het uitvoeren van de Wet sanering natuurlijke personen en beschermingsbewind kunnen moeilijk door een individuele gemeente worden uitgevoerd. Samenwerking in breder verband ligt hiervoor voor de hand.
    b. Naast de GKB zijn er alternatieven verkend, zoals de deelname aan de Volkskredietbank (VKB) in Appingedam en inkoop. De wens om zelf een gedeelte van de taken uit te voeren maakt deelname aan de VKB niet mogelijk. Voor de VKB is het van belang dat alle gemeenten in de GR dezelfde diensten afnemen. Er zijn goede argumenten (zie onder 1) om een gedeelte wel degelijk zelf uit te voeren. Inkoop is niet overwogen, omdat naast de VKB en de GKB er geen aanbieders in de regio zijn die de dienstverlening kunnen of willen uitvoeren. De andere kredietbanken in de regio zijn namelijk onderdeel van de gemeente, waarvoor deze werkt.
    c. Het Algemeen Bestuur van de GKB heeft reeds besloten dat de nieuwe organisatievorm een stichting is en geen Gemeenschappelijke Regeling. De deelname aan deze stichting is de meest rechtmatige voortzetting van de huidige situatie. De huidige werkwijze met een raamovereenkomst en uitvoeringsovereenkomsten met de GR GKB past niet binnen de Aanbestedingswet.
    Er is ook een toets gedaan op de conceptakte van oprichting Stichting de GKB. De deelname aan de stichting brengt geen extra risico's vergeleken met inkoop of de deelname aan de GR VKB.
    De gemeente neemt deel aan de Raad van publiek belang. De Raad voor Publiek Belang adviseert de directeur/bestuurder en de Raad van Toezicht gevraagd en ongevraagd. Daarnaast beoordeelt de Raad voor Publiek Belang het jaarplan en de strategie van de stichting. Tot slot zijn deelnemers in de Raad voor Publiek Belang niet hoofdelijk aansprakelijk.
    d. Deelname aan een stichting is een vorm van inbesteding. De deelname voldoet aan de volgende voorwaarde van inbesteding:
        i. De decentrale overheid moet toezicht uitoefenen op de rechtspersoon zoals op haar eigen diensten;
        ii. Meer dan 80% van de activiteiten van de rechtspersoon wordt verricht ten behoeve van de decentrale overheid, en;
        iii. Er is geen directe participatie van privékapitaal in de gecontroleerde rechtspersoon is.

Aanpak/uitvoering/voortgang
Na het ontvangen van het advies van de Ondernemingsraad en het ontvangen van uw wensen en bedenkingen nemen wij het definitieve besluit over de deelname aan 'Stichting de GKB'.

Communicatie
Niet van toepassing.

Juridische consequenties
Het uitspreken van wensen en bedenkingen door de gemeenteraad heeft geen juridische consequenties.

Kosten, baten, dekking en subsidies
Het uitspreken van wensen en bedenkingen door de gemeenteraad heeft geen financiële consequenties.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Brief GKB over verzelfstandiging (ter kennisname)
2. Conceptakte van oprichting Stichting de GKB (ter informatie)
3. Concept Deelnemingsovereenkomst Stichting GKB (ter informatie)
4. Begroting 2025 Stichting de GKB (ter informatie)

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester